Media: ΕΣΤΙΑ **Page:** 1,27 **Published at:** 10-11-2024
Author: **Surface:** 955.64 cm² **Circulation:** 1080
Subjects:

Χ. Γ. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Ἡ δολοφονία τοῦ Προέδρου Κέννεντυ **Σελ. 27**

Media: ΕΣΤΙΑ **Page:** 1,27 **Published at:** 10-11-2024

ΒΙΒΛΙΟ

Ἡ δολοφονία τοῦ Προέδρου Κέννεντυ

Κριτική - παρουσίασις: Χαρίκλεια Γ. Δημακοπούλου

Χειμωνιάζει σιγά-σιγά, ἀλλά τόσο ἀνεπαίσθητα, ὥστε οἱ ξένοι τουρίστες νά κυκλοφοροῦν ἀκόμη σάν νά εἶναι Ἰούνιος. Πραγματικά δέν κατανοῶ πῶς ἐμεῖς φορᾶμε κάποιας μορφῆς μπουφάν καί ἐκεῖνοι προτιμοῦν τό ἀθλητικό φανελλάκι! Ἀλλά τέλος πάντων, ἀρκεῖ πού συνεχίζουν νά ἔρχονται. Ἐμεῖς πάντως ἔχουμε ἀλλάξει ἐνδυματολογικά, ἄν καί ὄχι ὅλοι βεβαίως, καθώς τά νεαρά παιδιά καί οἱ ἔφηβοι διατηροῦν νοεμβριάτικα τήν ἴδια ἀμφίεση τοῦ καλοκαιριοῦ. Ἴσως οἱ μεγαλύτεροι ἔχουμε μειώσει τήν σωματική δραστηριότητα καί μάλιστα χωρίς νά τό ἔχουμε πράγματι ἀντιληφθῆ…

■ *Ἀλέξης Γ. Κ. Σαββίδης, Ὑστεροβυζαντινή καί πρώιμη ὀθωμανική Θεσσαλία (πρόλογος Βασιλική Νεράντζη-Βαρμάζη, ἐκδ. Ἡρόδοτος, σελ. 352, εὐρώ 31,80).* Στήν ἱστορική ἀφήγηση ἡ Θεσσαλία συνήθως παραλείπεται καθώς τό ἐνδιαφέρον, καί μάλιστα τό ἀρχαιολογικό καί ἱστορικό, ἑστιάζεται εἴτε στήν Πελοπόννησο, εἴτε στήν Ἀθήνα καί τήν Ἀττική, εἴτε στήν Μακεδονία, εἴτε τέλος στόν εὐρύτερο Ἑλληνισμό. Ἡ Θεσσαλία καί ἡ Ἤπειρος μένουν κάπως στό περιθώριο, κακῶς φυσικά. Ὁ Ὁμότ. Καθηγητής τῆς Βυζαντινῆς Ἱστορίας κ. Ἀλέξης Γ. Κ. Σαββίδης μᾶς καλεῖ νά γνωρίσουμε καλύτερα τήν Θεσσαλία τοῦ Βυζαντίου καί ἰδιαιτέρως τῶν Ὑστεροβυζαντινῶν χρόνων καί τῆς μεταβάσεως στήν Τουρκοκρατία. Σέ ἀντίθεση πρός κάποια ἄλλα βιβλία του-ἐγχειρίδια γιά τούς φοιτητές του, μᾶλλον μέ ἀποστολή τήν διδασκαλία τῆς βιβλιογραφίας τοῦ ἐξεταζομένου ἀντικειμένου, ὁ κ. Σαββίδης ἐπανέρχεται στό παρόν στήν μελέτη τῆς οὐσίας τοῦ θέματος.

Καί μᾶς ὁδηγεῖ πρόθυμα στίς περιπέτειες τῆς Θεσσαλίας, πού ἀπό τό 1204 ἔφυγε ἀπό τά ἑλληνικά χέρια ὡς πρός τήν διοίκησή της γιά νά ἐπιστρέψη γιά σύντομο διάστημα κατά τά χρόνια τῆς κυριαρχίας τοῦ σεβαστοκράτορος Ἰωάννου Α΄ Ἀγγέλου Δούκα Κομνηνοῦ, τοῦ ἀποκαλουμένου «Νόθου», περί τό 1267/68, καί μετέπειτα νά παραμείνη ὑπό μερικόν ἔλεγχο τῆς Κωνσταντινουπόλεως τῶν Παλαιολόγων. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι κατά τούς δύο καί μισόν αἰῶνες μεταξύ τῶν δύο ἁλώσεων τοῦ 1204 καί τοῦ 1453 στήν κυρίως Ἑλλάδα ἐπέρασαν πολλοί ἐπιδρομεῖς καί κατακτητές: Φράγκοι, Λομβαρδοί, Βενετοί, Ἰωαννίτες καί Ναῖτες ἱππότες, Καταλανοί, Σέρβοι, Ἀλβανοί, Τουρκομάνοι καί τέλος ἔφθασαν οἱ Ὀθωμανοί τοῦ Μωάμεθ τοῦ Πορθητοῦ. Ὅμως κατά το διάστημα τῶν 250 περίπου ἐτῶν ἡ Θεσσαλία ἀπετέλεσε ἡμιαυτόνομο κρατικό μόρφωμα, σχεδόν ἡμιανεξάρτητο σέ βαθμό πού ὁ συγγραφεύς προτείνει νά καταταγῆ πλέον καί ἡ Θεσσαλία στά διάδοχα τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας κράτη καί κρατίδια σέ ἴση μοίρα μέ τά Δεσποτάτα τῆς Ἠπείρου καί τοῦ Μωρέως, τήν Αὐτοκρατορία τῆς Νικαίας καί τό κράτος τῶν Μεγαλοκομνηνῶν στόν Πόντο. Εἶναι μία πολύ ἐνδιαφέρουσα πρότασις, πού ὑποθέτω ὅτι σέ σύντομο μέλλον θά γίνη εὐρύτερα ἀποδεκτή, καθώς αὐτή εἶναι ἡ τάσις τῆς ἱστορικῆς ἐπιστήμης νά ἀκολουθῆ τά δεδομένα πού στηρίζονται καί σέ θεσμικές βάσεις. Ὁ ἀναγνώστης θά ἀνακαλύψη, ὅπως συνέβη καί σέ μένα, ἕναν ὁλόκληρο κόσμο γεμᾶτον δράση καί παθήματα πού θά τόν συναρπάση. Ἡ Θεσσαλία δέν ἔχει τίποτε νά ζηλέψη ἀπό περιπετειώδη ταινία ἱστορικῆς φαντασίας τοῦ Χόλλυγουντ!

■ *Σταῦρος Νικολῆ Στάγκος, Παλῆες ἱστορίες πού μοιάζουν σήμερα ἀνοησίες. Ἐπιστολή ἑνός Ἕλληνα τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας (ἐκδ. Βιβλιοπωλεῖον τῆς Ἑστίας, σελ. 144, εὐρώ 14).* Τό βιβλίο κυκλοφορεῖ μέ εἰσαγωγή τοῦ Καθηγητοῦ Σπυρίδωνος Γ. Πλουμίδη καί πρόλογο τοῦ Σταύρου Α. Στάγκου. Ὁ

τελευταῖος εἶναι ὁ διασέγγονος τοῦ ἀνθρώπου πού ἔγραψε τό δημοσιευόμενο κείμενο, πού παρέμενε ἐπί μακρά χρόνια λησμονημένο ἤ κρυμμένο σέ ἕνα συρτάρι. Ἡ Ἀνατολική Ρωμυλία δέν εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπό τό ὄνομα πού ἐδόθη κατά τό 1879 στήν Βόρειο Θράκη, ὅταν διεμορφώθη σέ ἡμιαυτόνομη ἡγεμονία ἡ περιοχή αὐτή τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας μέ πρόβλεψη τῆς Συνθήκης τοῦ Βερολίνου καί ἐδόθη ἡ ἡγεμονική θέσις στόν Γερμανό πρίγκηπα πού ἐπελέγη ὡς ἡγεμών τῆς Βουλγαρίας. Ἡ ματαίωσις τῆς Μεγάλης Βουλγαρίας τοῦ Ἁγίου Στεφάνου ὡδήγησε τήν βουλγαρική ἐθνικιστική ἐλίτ σέ ἀγῶνα ἐκβουλγαρισμοῦ τῶν περιοχῶν πού διεκδικοῦσε βάσει τοῦ ὀνείρου τῆς ἐξόδου στό Αἰγαῖο. Ἔτσι ἄρχισε καί ὁ Μακεδονικός Ἀγῶνας. Στήν Ἀνατολική Ρωμυλία, πού ἔζησε μέχρι τό 1885, ὁπότε ἐνσωματώθηκε βιαίως στήν Βουλγαρία, ἡ προσπάθεια ἐκβουλγαρισμοῦ κορυφώθηκε. Αὐτά τά προβλήματα περιγράφονται ἐπαρκῶς στήν εἰσαγωγή τοῦ κ. Πλουμίδη. Κυρίως ὅμως ὁ ἀναγνώστης θά τά βιώση μέσα ἀπό τό κείμενο τοῦ Σταύρου Νικολῆ Στάγκου πού εἶναι μία μαρτυρία, μία ἀσπαίρουσα κραυγή μέσα ἀπό τόν χρόνο γιά τήν δοκιμασία τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας, οἱ περισσότεροι τῶν ὁποίων σύν τῷ χρόνῳ κατέληξαν στήν ἀναπότρεπτη ἀπόφαση νά ἐγκαταλείψουν τίς πατρογονικές ἑστίες τους καί νά καταφύγουν πρόσφυγες στήν μητέρα πατρίδα.

■ *Βασίλης Καψαμπέλης, Ὁ σχιζοφρενής καί τό ἀντικείμενό του (ἐκδ. Βιβλιοπωλεῖον τῆς Ἑστίας, σελ. 272, εὐρώ 23).* Ὁ συγγραφεύς εἶναι Κύπριος ἐκ καταγωγῆς, ἀλλά ἔζησε καί ἐργάσθηκε στό Παρίσι καί τήν Ἀθήνα. Τό βιβλίο του ἀναφέρεται στήν θεραπεία προσώπων πού πάσχουν ἀπό σχιζοφράνεια. Κατά τόν ψυχίατρο καί ψυχαναλυτή συγγραφέα, οἱ ἄνθρωποι αὐτοί ἐτέθησαν ὑπό θεραπεία ἐπί δεκαετίες πρίν κατορθώσουν βαθμαίως νά ἀποκτήσουν, νά ἀποκαταστήσουν βιώσιμο τρόπο ζωῆς. Παλαιότερα οἱ πάσχοντες ἀπό σχιζοφρένεια ἐθεωρεῖτο ὅτι ἦταν ἀδύνατον νά ζήσουν φυσιολογικά ἤ σχεδόν φυσιολογικά. Σήμερα ἡ ἀντιμετώπισις εἶναι διαφορετική. Ἡ μελέτη, τό βιβλίο, ἀναφέρεται σέ περιπτώσεις πού παρουσιάζουν ψυχωτικές παθολογίες μεταξύ τῆς ἐφηβείας καί τῆς τρίτης δεκαετίας τους, καί χαρακτηρίζονται ἀπό ἐκτεταμένη ἀποδιοργάνωση τῆς ψυχικῆς ζωῆς τους. Αὐτοῦ τοῦ εἴδους οἱ περιπτώσεις ἐκδηλώνονται κατά τήν ἐφηβεία ὅταν οἱ ἄνθρωποι προσπαθοῦν νά διαγνώσουν ποιοί εἶναι καί τί θέλουν νά κάμουν στήν πορεία τους. Δέν μπορῶ νά περιγράψω καί μάλιστα μέ τεχνικούς ὅρους τά καταγραφόμενα στό βιβλίο, καθώς δέν εἶμαι εἰδική. Ἐκεῖνο πού κατανοῶ εἶναι ὅτι ὁπωσδήποτε πρόκειται γιά περίπλοκες περιπτώσεις καί ἐπίσης ὅτι δέν εἶναι δυνατόν νά ὑπάρξη ἴασις. Μόνον μία μερική ἀποκατάστασις ὁμαλότητος πού εἶναι εὔκολο νά ἀνατραπῆ ἀνά πᾶσαν στιγμή.

■ *Don DeLillo, Ζυγός (μτφρ. Ἀλέξης Καλοφωλιᾶς, ἐκδ. Gutenberg / Aldina, σελ. 717, εὐρώ 27).* Τό βιβλίο αὐτό εἶναι πράγματι συναρπαστικό. Ἐκυκλοφόρησε στίς ΗΠΑ κατά τό 1988 καί ἐγνώρισε ἄμεση ἐπιτυχία. Ἀναφέρεται στήν δολοφονία τοῦ Προέδρου Κέννεντυ τό 1963. Σύμφωνα πρός τήν ὑπόθεση τοῦ Don DeLillo, ὁ Λῆ Χάρβεϋ �seβαλντ, ἕνας στρατιώτης μέ ἀκραῖες ἀριστερές πεποιθήσεις ἐπιστρατεύεται ἀπό ὁμάδα πρακτόρων τῆς CIA σέ μία συνωμοσία γιά τήν δολοφονία τοῦ Κέννεντυ ἐπειδή θεωροῦν ὅτι δέν στήριξε ἐπαρκῶς τήν ἀπόβαση στόν Κόλπο τῶν Χοίρων στήν Κούβα καί ἔτσι αὐτή ἡ ἐπιχείρησις ἀπέτυχε. Ἔχουν γραφῆ ἀρκετά μυθιστορήματα πού προσπαθοῦν νά ἐξηγήσουν τήν δολοφονία τοῦ Κέννεντυ, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπίσημη ἐκδοχή δέν φαίνεται νά συνάδη πρός τά πραγματικά στοιχεῖα τοῦ ἐγκλήματος. Ἡ ἐκδοχή τοῦ DeLillo διακρίνεται ἀπό τήν εὐφάνταστη πλοκή καί τήν ἀληθοφάνεια τῆς ἐξελίξεώς της. Εἶναι παράλληλη πρός τήν δράση τοῦ ἑτέρου ἥρωος τοῦ μυθιστορήματος, τοῦ Νίκολας Μπράντς, πού ζῆ σήμερα καί εἶναι ἁπλός ἀρχειονόμος τῆς CIA καί προσπαθεῖ νά ἀνασυνθέση τά γεγονότα τοῦ παρελθόντος.

■ *Πιλάρ Κιντάνα, Ἡ σκύλα (μτφρ. Χριστίνα Θεοδωροπούλου, ἐκδ. Πατάκη, σελ. 144, εὐρώ 9,90 καί σέ e-book εὐρώ 6,99).* Ἡ συγγραφεύς εἶναι Κολομβιανή και συγκαταλέγεται μεταξύ τῶν καλυτέρων συγγραφέων τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς. Τό παρόν μυθιστόρημά της ἀναφέρεται στήν ζωή δύο ἀγροτῶν τῆς Κολομβίας σέ ἕνα μικρό χωριό στίς ἀκτές τοῦ Εἰρηνικοῦ ὠκεανοῦ. Ζοῦν ἥσυχα ἀλλά με λανθάνοντα προβλήματα πού ἀπορρέουν ἀπό τήν ἄκαρπη προσπάθειά τους νά ἀποκτήσουν παιδί. Ὁ καημός τῆς ἡρωΐδας Νταμάρις ἀμβλύνεται κάπως ὅταν περιμαζεύει ἕνα σκυλάκι καί ξεκινᾶ μία νέα ζωή μέ σκοπό καί ἀντικείμενο ἐκδηλώσεως τοῦ μητρικοῦ φίλτρου της καί τῆς ἀγάπης τό σκυλάκι πού εἶναι θηλυκό. Μέχρις ὅτου σκοτώνει τό σκυλάκι γιατί ἐκεῖνο κατώρθωσε νά μείνη ἔγκυος… ▲▼